

מסמך רקע לתהליך שיתוף ציבור רחב:
אירוע שולחנות עגולים 10.9.14 | אתר התייעצות וירטואלי 11-17.9.14

נושא: תחבורה

תתי נושאים: אופניים | רכבת קלה | שיתוף רכבים (Car-sharing, carpool) | תחבורה ציבורית | חנייה וחניונים | הליכה ברגל | תחבורה בת קיימא למניעת רעש, גודש וזיהום אוויר | זהירות בדרכים

א. נתונים:

תנועה בעיר:

כ- 1 מיליון מבקרים נכנסים לעיר מדי יום.
כ- 0.5 מיליון רכבים נכנסים לעיר מדי יום בחיץ ירקון – אילון (0.325 מיליון למרכז העיר).
אמצעי ההגעה לעיר מהמטרופולין נחלקים באופן הבא: 65% רכב פרטי, 35% באמצעות תחבורה ציבורית.
אמצעי ההגעה למקום העיסוק העיקרי (עבודה או לימודים) בקרב העובדים והלומדים בתוך העיר:
52.7% – רכב פרטי, 33.5% – תחבורה ציבורית, 17.3% הליכה ברגל, 13.9% אופניים. [להרחבה](#)
בכל יום מתבצעות בתל-אופן כ-9,000 רכיבות בממוצע. כמות המנויים ל"תל אופן" עומדת על כ-17,500 מנויים.
תושבי העיר מחזיקים ב- כ-160,000 מכוניות בעלות תו חניה.
בעיר קיימים 391 חניונים ציבוריים, בהם 70,300 מקומות חנייה. מתוכם, בבעלות העירייה, קיימים כ-100 חניונים ציבוריים, בהם כ-20,000 מקומות חניה (כ-60 בתשלום ו-40 פתוחים לרווחת הציבור).

נתוני זיהום אוויר:

בשנת 2013 היו 14 חריגות בלבד של תחמוצות החנקן (ירידה מ-581 חריגות בשנת 2001).
בשנת 2013 היו 33 ימים מזהמים בעיר, מתוכם רק 21 כתוצאה מזיהום תחבורתי (ירידה מ-51 בשנה בשנת 2006).
בשנת 2013 לא נרשמה בעיר אף חריגה שעתית של דו תחמוצת החנקן (שהנו אחד המזהמים העיקריים הנפלטים מכלי תחבורה).

ביצוע עבודות תשתית:

בשנת 2013 בוצעו בעיר עבודות תשתית ב- 13 ק"מ של כבישים (1.6 ק"מ שהם חדשים), 22 ק"מ של מדרכות (1.3 ק"מ חדשים) ו- 8 ק"מ של שבילי אופניים.

לשמוע להשמיע להשפיע

ב. היחידות העירוניות העוסקות, בין היתר, בנושאי תחבורה:

הרשות לתנועה, תחבורה וחנייה:

הרשות הינה הגורם העירוני המוביל את הפעילות העירונית בנושאי התחבורה, התנועה והחנייה בעיר, בהתאם למדיניות העירייה ולשם השגת מטרותיה. זאת תוך מתן דגש על מתן מענה מיטבי לצרכי האוכלוסיות השונות, בכלל היבטי התחבורה השונים.

אגף התנועה:

אגף תנועה הוא הגוף המקצועי המרכז את תכנון התנועה בעיר ואת ניהולה, ואמון על ניצול תשתית התחבורה באופן המבטיח את הפעילויות העירוניות בהיבטי מוביליות, רמת שירות גבוהה ובטיחות מרבית להולכי הרגל ולנוסעים.

היחידה לתכנון אסטרטגי:

היחידה עוסקת בהיבטים רב תחומיים וכוללניים של תכנון העיר, במטרה לסייע למקבלי ההחלטות לקדם את העיר, כעיר מרכזית ובעלת איכות חיים, לתושביה. בתחום עיסוקה: הכנת תוכנית אסטרטגית לעיר, תוכנית מתאר ומסמכי מדיניות בנושאים שונים.

מינהלת הרכבת הקלה (הרק"ל):

מינהלת הרק"ל אחראית על ריכוז ותיאום כלל עבודת העירייה עם גופים חוץ-עירוניים: נ.ת.ע (נתיבי תחבורה עירוניים), משרדי ממשלה, הזכיון להקמת הרכבת הקלה וגורמים אחרים, בכל התחומים הקשורים למערכות תחבורה עתירות נוסעים בתחום תל-אביב-יפו. [להרחבה](#)

אגף אדריכל העיר:

מטרת אגף אדריכל העיר הינה להבטיח את האיכות העיצובית של הבניה ופיתוח המרחב הציבורי בעיר לרבות: פיתוח שדרות, רחובות מסחריים, כיכרות, רצועת טיילת חוף הים ופארקים, בדגש על שוויון הזדמנויות לאנשים עם מוגבלויות, העדפה מתקנת לתנועה לא ממונעת ושיפור איכות הסביבה העירונית, וגיבוש הנחיות לבניה ירוקה. [להרחבה](#)

אגף הפיקוח:

אגף הפיקוח הינו הזרוע המבצעת של העירייה לאכיפת חוקי המדינה הנוגעים לרשות וחוקי העזר העירוניים - חוקי התנועה והחנייה, חוקים לשמירה על הסדר הציבורי, חוקי רישוי העסקים ועוד. מטרת האגף הינה יצירת סדר ציבורי ואיכות חיים לתושבי העיר, לבעלי העסקים, לעובדים ולמבקרים בה תוך שמירה על איזון בין ערכי החוק והסדר ובין פעילות סדירה באזורי מגורים, מרכזי בילוי, תרבות ועסקים. [להרחבה](#)

אגף החניה:

האגף מטפל בנושא החנייה בעיר, ונותן שירותים בנושאי בירור וגביית דוחות חניה, הנפקת תווי חניה לתושבי העיר ואכיפה מנהלית כלפי חייבים, על פי פקודת מיסים גבייה. [להרחבה](#)

אחוזות החוף:

תאגיד עירוני המשמש כזרוע הביצועית העיקרית של העירייה, ליישום תוכניות התנועה, החניה והתחבורה העירונית. [להרחבה](#)

לשמוע להשמיע להשפיע

הרשות לפיתוח כלכלי:

הרשות חותרת להיות הזרוע הכלכלית של עיריית ת"א – יפו, שתייצר לעירייה מקורות הכנסה חדשים ומשמעותיים, שיהוו נתח נכבד מתקציב העירייה. מהפרויקטים המרכזיים שהרשות מובילה ומנהלת בתחום זה: מערך תל-אופן ושיתוף רכבים.

[להרחבה](#)

הרשות לאיכות הסביבה:

הרשות לאיכות הסביבה פועלת במטרה לקדם את העיר תל-אביב-יפו לרמת איכות סביבה מיטבית ולאפשר לתושבי העיר, לבעלי העסקים, לעובדים ולמבקרים בה לקבל מענה אופטימלי לבעיות הסביבה, תוך איזון בין התפתחות העיר והמטרופולין, לבין צרכי הסביבתיים. הרשות אחראית על ההכנה והיישום של תוכנית אסטרטגית להפחתת זיהום אוויר, בעיר בכלל וממקורות תחבורתיים בפרט. במקביל הרשות מבצעת בקרה שוטפת על איכות האוויר בעיר, ופועלת להפחתתו באמצעים שונים (אישורי בניה וכד').

[להרחבה](#)

אגף רבעים ושכונות:

אגף רבעים ושכונות מהווה את השלוחה הקדמית של העירייה מול קהילות בעיר, על מנת להגביר את כושר ההיגוי שלה ואת הקשר שבינה לבין הקהילה. זאת במטרה לשפר את איכות החיים והסביבה של תושבי העיר, ליצור יחסי אמון בין העירייה לתושבים ולקדם את הדמוקרטיה העירונית באמצעות תהליכי שיתוף ציבור.

[להרחבה](#)

מחלקת תיאום וביצוע הנדסי:

מחלקת תיאום הביצוע ההנדסי מרכזת, מתאמת ומנווטת את כל עבודות התשתית המבוצעות בעיר במרחב הציבורי הן מבחינה תכנונית והן מבחינת הביצוע. לשם כך במחלקה פועלות מס' יחידות: תיאום הנדסי, רישוי ופיקוח, תכנון וביצוע וקשרי קהילה.

[להרחבה](#)

מחלקת דרכים ומאור:

מחלקת דרכים ומאור אחראית להקמה ולתחזוקה של תשתיות הכבישים, המדרכות, הגשרים, מצוקי החוף ומתקני התאורה בכל רחבי העיר.

[להרחבה](#)

ג. מהנעשה בחמש השנים האחרונות:

תל אופן – הקמת מערך ממוחשב להשכרת אופניים לציבור הרחב. הפרויקט הינו חלק מאסטרטגיה עירונית שמטרתה עידוד הרכיבה על אופניים באמצעות הקמת מערך השכרה במחיר עממי לשימושים קצרי טווח.

[להרחבה](#)

אופניים - עיריית תל-אביב-יפו שמה לה למטרה לעודד את הרכיבה על אופניים בעיר. כחלק מפעולות העירייה להרחבת השימוש באופניים, הוסיפה העירייה שבילי אופניים רבים ברחבי העיר. בשנים הקרובות צפויה הרחבה נוספת של רשת שבילים זאת.

[להרחבה](#)

רכבת קלה - העיר תל-אביב-יפו מעורבת בימים אלה באחד הפרויקטים המתקדמים שמבוצעים בישראל בתחום התחבורה והפיתוח העירוני: קידום קו הרכבת הקלה הראשון בגוש דן- "הקו האדום" ובליוי התכנון של קווים נוספים בעיר (הקו ירוק, הסגול והצהוב). הפרויקט עצמו מנוהל ע"י חברת נת"ע (נתיבי תחבורה עירוניים).

[להרחבה](#)

רפורמת חניה בתל אביב-יפו - עיריית תל-אביב-יפו מאפשרת לתושבי העיר בעלי תו חניה להחנות את רכבם ללא תשלום בכל העיר בתחום חניה מוסדרת (כחול לבן) ובהתאם להוראות התמרורים במקום. בנוסף, הוכפלו מספר החניונים ה"קרובים לבית" לתושבים וההנחה בחניונים העירוניים של אחוזת החוף גדלה באופן משמעותי.

[להרחבה](#)

לשמוע להשמיע להשפיע

קווי לילה - קווי לילה הינם קווי תחבורה ציבורית הפועלים מאזורי המגורים אל מוקדי הבילוי ובחזרה, מחצות ועד 04:00 לפנות בוקר (הקווים מופעלים ע"י חברת דן). [להרחבה](#)

בטיחות בדרכים – העירייה מקדמת תכנית לעידוד רכיבה על אופניים בקרב תלמידי חטיבות הביניים, כמו כן מתקיימות הדרכות לרכיבה נכונה ובטוחה במרכזי ההדרכה לבטיחות בדרכים. בהדרכות במרכזים נוטלים חלק תלמידי כיתות ד, ה, ו בעיר.

חניונים עירוניים – משנת 2009 נוספו בחניונים העירוניים כ- 7,100 מקומות חניה, 25 מהחניונים הקיימים שודרגו וכלל החניונים העירוניים מוחשבו. בנוסף פותחו אפליקציות לתשלום בחניה מוסדרת (כחל-לבן) ובחניונים, באמצעות חברות הסלולר.

שיפור השירות באגף החניה – בוצעו שינויים רבים לשיפור השירות ביניהם: ניתנת אפשרות לתשלום החוב באמצעות אתר האינטרנט העירוני, עדכון הלקוחות באמצעות הודעת טקסט בתהליך טיפול בפניה ומשלוח תשובות ללקוחות באמצעות המייל.

ניהול פרויקטים לשיפור התשתית – בוצע מהפך בניהול פרויקטים לשיפור התשתית אל מול התושבים, תוך מעבר מפרויקט הנדסי לפרויקט שירותי. זאת תוך מתן דגש על תהליכי שיתוף ציבור וקשרי קהילה והצבת בטיחות התושבים ומשתמשי הדרך, בראש סדר העדיפויות.

שיפור איכות הסביבה – בוצעו פרויקטים רבים לשיפור איכות הסביבה בעיר בשיתוף גורמים שונים, ביניהם: צמצום זיהום האוויר בתח"צ (חידוש צי רכב והתקנת ממירים מחמצנים באוטובוסים של חברת "דן", הפסקת שימוש בכ-50% מהאוטובוסים המפרקיים, הוספת שאטלים לעובדים מתחנות הרכבת לעתידים), הקמת 3 חניוני חנה וסע בעיר ובסמוך למחלף שפירם, הקמת נתיב מהיר, צמצום תכולת הגופרית בדלק סולר המשווק בעיר, התקנת מערכות צמצום זיהום אוויר בכל תחנות הדלק בעיר, ועוד.

שיתוף ציבור - קיום מפגשי שיתוף ציבור וועדות תחום ייעודיות בנושא תנועה וחנייה ברמה העירונית / רובעית / שכונתית, כגון שותפות בגיבוש מתווה לשיתוף ציבור לקראת הקמת תשתית לרכבת הקלה והקמת פורום תושבים עירוני לליווי רפורמות המשפיעות על כלל העיר (כדוגמת ישום הרפורמה בתחבורה הציבורית וההשפעות עליה).

פעילות בינ"ל לקידום נייודות עירונית ירוקה - תל אביב - יפו היא העיר הראשונה בישראל המשתתפת בפרויקט CIVITAS בשיתוף עם הערים: שטוטגרט (גרמניה), ברנו (צ'כיה) ומלגה (ספרד), אשר פועלות במשותף לקידום תחבורה ירוקה ושיפור הניידות בעיר. הפרויקט מבוצע במימון האיחוד האירופי. משך הפרויקט – 4 שנים (2013-2016). הפרויקט בתל-אביב-יפו מורכב משבעה תת פרויקטים בהם מבוצעות הפעולות הבאות: תכנון ויישום אמצעים לשילוב רכבים חשמליים בעיר, ייעול פריקה וטעינת סחורות במרכז העיר, פיתוח כלים למתן העדפה לתחבורה ציבורית במערכת הרמזורים, הפצת מידע תנועתי באמצעות טלפונים חכמים, עידוד נסיעות משותפות ושימוש בהיסעים למקומות עבודה והגברת המודעות להליכה ברגל ורכיבה על אופניים בעיר. [להרחבה](#)

ד. מדיניות עירונית בתחום:

- מערכת התחבורה התל-אביב – יפו תיצור הזדמנויות שוות לנסיעה בכל האמצעים, תספק נגישות טובה לנוסעים ולסחורות, תוך שמירה על הסביבה, המערכת האקולוגית והמורשת התרבותית, לרווחת הדור הנוכחי והדורות הבאים. זאת במטרה לאפשר קיום איכות חיים טובה, לצד מגוון רחב של תעסוקות, פעילויות ושירותים ברמת המטרופולין וברמה הארצית.
- קידום מערכת תחבורה וניידות בת קיימא, רב אמצעית, אינטגרטיבית, יעילה, וידידותית המשלבת אמצעים וכלים שיהוו חלופות לרכב הפרטי.

לשמוע להשמיע להשפיע

- עידוד השימוש באמצעים לא מוטורים ושימוש בתח"צ, באמצעות הוספה שבילי האופניים, הרחבת שבילים ירוקים (לתנועה לא מוטורית – אופניים והליכה), וקידום אמצעים להסעת המונים (בדגש על קידום הרק"ל).
- הרשות לאיכות הסביבה הכינה ומיישמת תכניות לצמצום זיהום אוויר ממקורות זיהום אוויר בעיר בכלל וממקורות תחבורתיים בפרט. התוכניות כוללות מגוון רחב של פעולות לצמצום זיהום אוויר מתחבורה. מטרת התוכניות לצמצום פליטות מזהמי אוויר מתחבורה בעיר בשיעור של כ- 85% לעומת הפליטות בשנת 2010 ולהביא לעמידה בערכי הסביבה עד שנת 2020.

ה. אתגרים לשנים הבאות:

- העמקת שיתוף הפעולה בין הרשויות לשיפור התחבורה והתנועה במטרופולין.
- קידום מערכת הסעת המונים בדגש על הרק"ל.
- קידום הנגישות והשימוש באמצעי נידוד לא ממונעים (אופניים והליכה ברגל).
- שיפור הניידות באמצעות תחבורה ציבורית מקומית (אוטובוסים, מוניות וקווי שירות).
- קידום אמצעים ומדיניות התומכים בהרחבת השימוש בתחבורה בת קיימא (לצמצום גודש, זיהום אוויר ורעש).
- קידום תוכניות לעידוד הגעה ירוקה לעבודה, ויצירת שיתופי פעולה עם חברות ועסקים שונים, לשם הקטנת התלות בשימוש ברכב פרטי (שאטלים, וכד').
- שיפור וקידום ניהול ובקרת התנועה.
- הנגשת המידע בנושאי תחבורה נידודת וחנייה.
- ניהול מדיניות החניה והחניונים בעיר תוך התאמתם לצרכים העירוניים השונים.
- התאמת האכיפה וסמכויותיה בנושאי תחבורה תנועה וחנייה לצרכים העירוניים.
- קידום פעילויות להגברת הזהירות והבטיחות בדרכים לשם צמצום כמות הנפגעים.
- יידוע שיתוף ודיאלוג עם הציבור בתהליכי קבלת החלטות.

